

virov, v kateri avtor analizira drugi pomemben razvojni dejavnik – ustvarjalnost. To avtor razume kot sposobnost uspešnega prenosa novih razpoložljivih znanj v prakso, meri pa z izobrazbeno ravno ter zaposlenostjo v tako imenovanih ustvarjalnih poklicih, pri čemer upošteva kraj dela in kraj bivanja. Predhodno omenjena centralizacija ustvarjalnih poklicev v Osrednjeslovenski regiji kaže na veliko koncentracijo visokokakovostnih delovnih mest, posledično tudi zaradi funkcij, ki jih ima Ljubljana kot glavno mesto. Sicer je razporeditev ustvarjalnih poklicev, če te obravnavamo po kraju bivanja posameznega ustvarjalnega delavca, nekoliko bolj enakomerna. Oba razvojna dejavnika – naložbe in ustvarjalnost – potrjujeta rek, da kjer je veliko, tja veliko tudi pride. To govori v prid številnim razvojnim teorijam, zlasti teoriji kumulativne vzročnosti, saj se njene poteze kažejo tudi v teorijah o inovativnih distriktih, ustvarjalnih okoljih, mreženju in nenazadnje tudi učečih se regijah. Omenjeni koncepti temeljijo na akumulaciji kapitala, ljudi, znanja ... in s tem na krepitvi razvojnih potencialov in konkurenčnosti. Tako je razumljivo, da so ob središčih akumulacije tudi obsežni predeli, kjer so naložbene aktivnosti zelo šibke, nizka pa sta tudi stopnja izobrazbe in delež ustvarjalnih poklicev. Takšna območja so na primer Goričko, Slovenske gorice, Haloze, Posotelje, Solčavsko, Suha krajina ter obmejni pas med Loškim Potočkom in Osilnico.

V tretjem delu avtor obe predhodni analizi združi ter preuči medsebojno povezanost obravnavanih pojavov, izdelava pa tudi sintezni indeks, v katerem zaobjame velikost (vplivnega) območja, trg delovne sile in obseg naložb. Knjigo sklene s sklepnimi mislimi in oceno vrednotenja razvojnih dejavnikov.

Knjiga, izhajajoča iz sodobnih konceptov razvoja, predstavlja zanimiv pregled naložb in ustvarjalnosti v slovenskih regijah in občinah, s čimer avtor bralcu predstavi nov zorni kot pri obravnavi regionalnih razlik ter razvojnih vprašanj na splošno. Do sedaj je bil zlasti naložbeni vidik zapostavljen, povsem nova pa je predstavitev naložb na lokalni in regionalni ravni. Žal podatkovne baze Statističnega urada Republike Slovenije in Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve ne omogočajo podrobnejših analiz na ravni posameznih krajev, pa tudi sicer se je avtor soočal s številnimi metodološkimi težavami. Nov je tudi način, s katerim avtor obravnava človeške vire. Tako številnim analizam ponudi še dodatno, alternativno možnost, v kateri preučuje razporeditev ustvarjalnih poklicev, kot dejavnika, ki odločilno vpliva na inovativnost in sposobnost nekega območja, da tekoče sledi spremembam.

Kot taka je knjiga pomemben prispevek k slovenskim regionalnim študijam in koristen pripomoček vsem, ki se ukvarjajo z regionalnim in gospodarskim razvojem v Sloveniji.

Janez Nared

Janez Nared, Damjan Kavaš:

Spremljanje in vrednotenje regionalne politike v Sloveniji

Georitem 10

Ljubljana 2009: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Založba ZRC, 93 strani, 7 preglednic, 7 slik, ISBN 978-961-254-117-0

Monografija »Spremljanje in vrednotenje regionalne politike v Sloveniji« je referenčno delo v smislu integralnega prikaza pristopa k spremljanju in vrednotenju regionalne politike v slovenskem prostoru, hkrati pa tudi knjiga, zanimiva za strokovno javnost. Sodelovanje stroke in izvajalcev regionalne politike je namreč zagotovilo napredka k skladnejšemu regionalnemu razvoju.

Avtorja na monografiji opredeljujeta regionalno politiko kot socioekonomski razvoj na mezo ravni. Na tem vsebinskem izhodišču oblikujeta predlog pristopa k sistematičnemu spremljanju in vrednotenju regionalne politike v Sloveniji. Izdelata tudi modele vrednotenja za specifičen primer slovenske regionalne politike. S to knjigo tako dobivamo v slovenskem prostoru končno celosten in kritičen prikaz problematike spremljanja in vrednotenja regionalne politike in tudi javnih politik nasploh. Predlagani sistemi bi morali prispevati k boljšemu izvajanju regionalne politike in tudi k skladnejšemu regionalnemu razvoju.

Delo kaže, da avtorja odlično poznata obravnavano tematiko, spremljanje in vrednotenje javnih politik, saj k njej pristopata suvereno in kritično. Poleg metodoloških in teoretičnih izhodišč ter opisa pravno-normativnega okvirja razlagata tudi lastne poglede in na podlagi evropskih in domačih izkušenj razvijeta lastne modele spremljanja in vrednotenja. Vsebina je sodobna in pomeni prispevek v smislu strokovne podlage za celostno načrtovanje javnih politik. Avtorja uporabljata splošno sprejete izraze na obravnavanem strokovnem področju in jih po potrebi tudi natančneje obrazložita. Na podlagi deskripcije in komparacije evropskih in domačih izkušenj s sistemi spremljanja in vrednotenja naredita še korak naprej k predlogu sistema za Slovenijo, ki presega obstoječi dvojni režim vrednotenja. Delo razkriva izjemen občutek za sistematično in kritično obravnavo problema ter za povezovanje parcialnih problemov v integralno razvojno bistvo.

Potencialni bralci dela so raziskovalci na področju javne uprave, načrtovalci regionalne in drugih javnih politik, strokovno osebje na ministrstvih in javnih agencijah, pa tudi strokovno osebje na lokalni ravni. Ker predstavlja vsebina dela pomemben doprinos k razvoju relevantnega področja, je njena objava v obliki monografije razumna in pravilna odločitev.

Renata Slabe Erker

Matej Gabrovec, David Bole:
Dnevna mobilnost v Sloveniji
Georitem 11

Ljubljana 2009: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Založba ZRC, 102 strani, 36 slik, 16 preglednic, ISBN 978-961-254-118-7

Mobilnost prebivalstva ima v sodobnosti čedalje večji vpliv na družbo, gospodarstvo, prostor in okolje. Glavni razlog je predvsem v tem, da se prostorska mobilnost prebivalstva hitro širi. Vrsta iznajdb